

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím: *Tej, rizs, bab.*

Forrás: *Pesti napló*

Bp.

1915 X. 30

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

381.631

Hely

Idő

1915

Személy

Helyszám

Tej, rizs, bab

A tizes bizottság ülése

A népelemezési bizottság pénteki ülésén rapszodikus, zürzavaros, folytonos ismétlésekkel teli vita volt a tejről, a rizsről és a babról. A tejkérdésben már a múlt ülésen döntöttek, most mégis újból tárgyaltak a tej-utalványokról, a tejszinhabról, a cukrászokról és a kávémérésekről. Végül is úgy határoztak, hogy tejszinhab nem lesz, ellenben a kávémérések tulajdonosai nem harminchat, hanem negyven fillért fizethetnek a tejkereskedőknek. A rizs és a bab árusítását december elsején kezdik meg. A város a felhalmozott készleteket a fűszerkereskedők útján fogja a közönségnek rendelkezésére bocsátani. Részletes tudósításunk a következő:

A tizes bizottság pénteken a polgármester elnöklésével ülést tartott. *Folkusházy* Lajos tanácsnok referált a tejkérdésről és indítványozta, hogy az elővételi jogra vonatkozó intézkedés, amelye már a múlt ülésen határoztak el, a két éven alól gyermekekre és a betegekre azonnal lépjen életbe a két éven felüli s tíz éven aluli gyermekeket azonban előbb írják össze. *Serbán* miniszteri tanácsos a tejhamisítás üldözésének hathatós támogatását igéri a kormány részéről. Ha a város kívánja, úgy a földmivélsügyi kormány utasítani fogja az államrendőrséget arra, hogy tizenkét-tizenöt detektívet állítson a tejhamisítás állandó ellenőrzésére, minták vételére. *Markovics* Ince főkapitány-helyettes szerint a rendőrségnek nincsenek erre megfelelő számu közegei. *Folkusházy* tanácsnok előterjeszti a cukrászok és mézeskalácszo-

sok ipartársulatának kérvényét a tejszinhab eltöltés ellen. Szerintük mindössze 2500 liter tejet takaritanának meg az eltöltés által, ez a mennyiség pedig elenyészően csekély. A polgármester bejelenté, hogy *Gerbaud* Emil cukrász nála járt és a tejszinhab fentartását azzal az indokolással is kérte, hogy egyes cukorkafajokat is tejszinhabbal készítenek. A bizottság elhatározta, hogy a tejszinhabot eltöltja a forgalomból.

A kávémérések tulajdonosai panaszos beadvánnyal fordultak a fővároshoz, mert a tejnagykereskedők nem akarnak megelégedni a 36 filléres árral és inkább a kávéházakat szolgálják ki. Éppen ezért a kávémérések tulajdonosai azt kérik, engedjék meg nekik, hogy ők, csak úgy, mint a kávéháztulajdonosok. 40 fillérért vásárolhassák

a tejet. A tejkereskedők azzal indokolják eljárásukat, hogy a termelőkkel kötött szerződéseknél a főváros által előírt negyven filléres árakat vették alapul és a termelőknek ehhez mérten 32 filléres árakat fizetnek. *Vázsonyi* Vilmos leszögezi, hogy a kávémérők kérték annak idején a 36 filléres árakat és csak a tejkereskedők pressziójára akarnak most negyven filléres árakat fizetni. Megállapítható, hogy a főváros elhibázta a tej maximálását. A kávémérők helytelen és immoralis kérelme bizonyítja, hogy a tejkereskedelem szabályozása nem késhet sokáig. *Kiszely* Gyula belügyminiszteri tanácsos a kormány támogatását helyezi kilátásba abban az irányban, hogy a főváros maga lépjen összeköttetésbe a termelőkkel. *Vázsonyi* Vilmos szerint, ha a kormány akarja, úgy nincsen semmi akadálya annak, hogy a főváros befoglalja a bu-

dapesti tejüzemeket és átvegye a tejszállítási szerződéseket. A tejszinhab eltöltésére keveset ér, ha a vajkészítést meg nem tiltják. Vegye át a főváros a tejkereskedőktől a savanyu tejből készült vaját.

Ezután a rizs ügye került napirendre. A köz-elemezési ügyosztály vezetője előadta, hogy a fővárosnak helvenkét vagon teljes és negyvennyolc vagon törmelék rizsje van. Azt javasolja, hogy ezt a készletet a fűszerkereskedők útján limitált áron bocsássák a fogyasztóközönség rendelkezésére és pedig úgy, hogy a lisztbizottságok rizs-pótjegyeket adjanak ki és első sorban a gyermekes családok kapjanak a készletből. Öt hónapig tartana az eladás, minden gyermekes család havonta két kilogrammot kapna és minthogy Budapesten kilencvenezer gyermekes család van, az öt hónap alatt teljesen elfogyna a százhusz vagon rizs. Harminc vagon maradna a kórházak és emberbaráti intézetek számára. *Glücksthal* Samu attól fél, hogy a rizs a kereskedők kezén azonnal eltűnik, mert nem adják tovább, hanem vidéken adják el drágább áron. *Bárczy* polgármester a jegyrendszert komplikálnak, hosszadalmasnak mondja. *Vázsonyi* Vilmos szerint rövidebb idő alatt kell a készleteket a közönségnek eladni és fel kell emelni az adagokat. Nem kell rizs-jegy, csak elővételi jogot nyújtó igazolvány a gyermekek számára. A bizottság hosszas vita után a bizalmasnak nyilvánított ülésen nyert információk alapján úgy határozott, hogy mégis rizsjegyek lesznek s a tanács felhívja a módosabb fogyasztókat, hogy első sorban a szegény embereket engedjék bevásárolni.

(Rendkívül szellemes megoldás. A szerk.) December 1-től kezdve négy hónapon keresztül fogják a fűszerek árusítani a rizst és pedig úgy, hogy a főváros által megállapítandó eladási ár lesz egyúttal a rizs maximális ára Budapesten. Kivételi tilalmat fognak kérni a rizsre.

A napirend utolsó tárgya a főváros babkészletének piacra dobása volt. Elhatározta a bizottság, hogy a 200 vagon készletet ugyancsak a fűszerkereskedők útján, ugyancsak négy hónap alatt, de szabad forgalomba fogja elárusítani.